

Perceptie betreffende overstromingsgevaar

Marijn Bank

Onderzoeksvraag

Is er een groot verschil in perceptie wat betreft mogelijke overstromingshoogtes/overstromingsgevaar onder de bewoners in en rond Culemborg en komt deze perceptie ook overeen met modellen en onderzoek hierover?

Gebiedsbeschrijving

Het gebied in dit onderzoek omvat de Tieler- en Culemborgerwaard maar met name in het stroomgebied van de Lek rondom Culemborg. Bewoners in dit gebied zijn vragen gesteld over hun perceptie wat betreft overstromingsgevaar in zowel enquêtes als interviews. Hierbij zijn zowel mensen die dichtbij de dijk of zelfs in de uiterwaard wonen (buitendijks), en mensen die hier verder weg vanaf wonen maar wel binnendijks, bij betrokken.

Figuur 1: Kaart van de rivier de Lek bij Culemborg. De met groen aangegeven delen zijn dijken waaraan onderhoud bezig is (zoals maaien en afvoeren).ⁱ

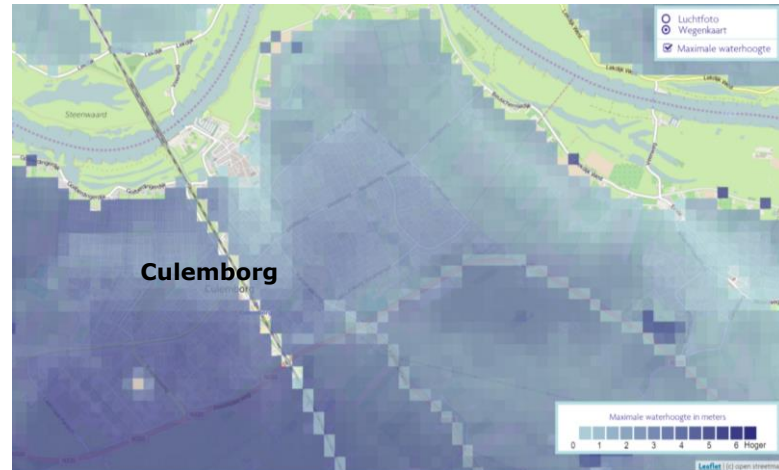
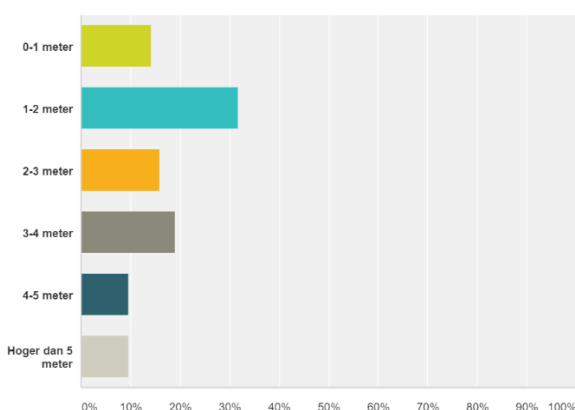
Resultaten

Hoe hoog het water zal komen na een dijkdoorbraak hangt natuurlijk af van veel factoren, zoals de mate van drainage in het gebied en het tijdstip na de doorbraak. Merendeel van de respondenten denkt dat het water ongeveer 3 meter of minder zal komen te staan in de eigen woonkamer. In figuur 2 valt te zien dat de mensen er duidelijk niet helemaal over eens zijn.

Figuur 2: Vraag uit de afgenomen enquête.ⁱⁱ

Hoe hoog denkt u dat het water staat bij u thuis als er een overstroming plaatsvindt?

Beantwoord: 63 Overgeslagen: 0

Figuur 3: Kaart van Culemborg met daarin aangegeven de maximale waterhoogte in meters. Rijkswaterstaat.ⁱⁱⁱ

In figuur 3 is te zien dat de maximale waterhoogte rondom Culemborg in de meeste gevallen ≥ 3 is. Verder valt uit de enquête af te leiden dat burgers in dijkringen langs rivieren zoals de Lek bevreesder en minder goed voorbereid zijn dan bewoners in uiterwaarden. Dit wordt niet alleen bevestigd in een rapport^{iv} hierover, maar ook in een interview met een bewoner uit de Beusichemse uiterwaard, die bijv. aangaf elk jaar goed naar het debiet en waterpeil van de Rijn in Lobith (Duitsland) te kijken om te bepalen of hij maatregelen moest treffen vanwege zijn ervaring met het overstromingsgevaar in 1993. 18% van de mensen die dicht bij een dijk wonen, denkt soms of vaak aan een dijkdoorbraak terwijl de mensen verder weg van de dijk hier vrijwel nooit (2%) aan denken.

Conclusie

Men kan concluderen dat de resultaten uit de enquête wat betreft perceptie van de mogelijke overstromingshoogtes onder de bewoners in en rond Culemborg enigszins overeenkomen met het verwachtingspatroon van Rijkswaterstaat en andere onderzoeken. De hoogte van het water bij overstromingen wordt vaak nog onderschat. Er zit dus weldegelijk verschil in perceptie t.o.v. overstromingsgevaar en de hoogte van het water in geval van een overstroming. Dit komt mede door factoren als de woonafstand van de dijk en of men wellicht ervaring met overstromingen heeft gehad. Het laatste woord over overstromingsgevaar is in ieder geval nog niet gesproken gezien de steeds toenemende dreiging van de klimaatverandering.

Referenties

ⁱ waterschapprivierenland.nl

ⁱⁱ Enquête Risicobewustzijn overstromingen. Marijn Bank, 2015, 30 november.

<https://nl.surveymonkey.com/r/97DWFZX>

ⁱⁱⁱ Rijkswaterstaat. Overstroomik.nl

^{iv} Baan, P.J.A. 2003. Nuchter omgaan met overstromingsrisico's? *H2O*, (36) 2003, nr 23, pp. 41-43.